

taget Risikoen med Hensyn til Jordprisen og Jordværdien i Stedet for at lægge den over paa de unge.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Thorhauge har Ordet for en kort Bemærkning.

Thorhauge: Dette er jo det Emne, som altid volder Strid; derfor vil jeg som Husmand sige, at jeg er fuldstændig enig med den højtærede Landbrugsminister og med Sønderjyderne i det Spørgsmaal, det her gælder. Jeg kan knap forstaa, hvorfra det ærede Medlem Hr. Zahle har faaet sin Opfattelse; men jeg ved, hvad det er at være Husmand, og jeg ønsker at være Husmand under frie Forhold. Jeg slutter mig fuldstændig til dem, der siger, at vi bør lade de unge have frit Valg, og at vi ikke skal binde de unge ved at sige, at den og den Form skal de absolut ind under. De unge ønsker selv frit Valg, og vi skal ikke være Formyndere for dem. Adskillige Steder er Forholdene saadan, at de unge beklager sig over, at man i alt for høj Grad vil lægge alt til Rette for dem. Derfor er det godt, at der her siges: I skal have frit Valg.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Christen Ernst Christensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Christen Ernst Christensen: Jeg vil gerne i Tilslutning til de to sønderjydske Rigsdagsmænd, der her har haft Ordet, sige den højtærede Landbrugsminister Tak for det Lovforslag, der her er fremsat, og for, at vore unge kan faa Lov til selv at vælge, hvilket System de vil følge ved disse Jorders Overtagelse. Jeg vil ganske kort bemærke, at det er ikke første Gang, den danske Regering har været med til i stor Stil at foretage Udstykninger af Statsdomæner eller Krøngods i Sønderjylland. Allerede under de store Landboreformer fra 1760 til 1790 er der udstykket Statsgodser dernede i stor Stil, alene i Slesvig 50 store Statsgodser med 44 000 Tønder Land, altsaa langt mere, det 5 å 6dobbelte af den Jord, der skal udstykkes nu. Det var paa et Tidspunkt, da alt var Fæstegods dernede, men den Gang lavede man ikke Fæstegods eller Rentegaarde eller Statsarvefæste, eller hvad man vil kalde det, men disse 44 000 Tønder Land blev udstykket til fri Selvejendom. Det forekommer mig, at vi ikke nu skal forlade dette fornuftige og klare Princip, men vi skal give de unge Lov til frit at vælge selv. Vi Sønderjyder holder

paa Selvejendom, og det har vi altid gjort. Ogsaa andetsteds har man forstaaet at vurdere dette. Jeg skal blot ganske kort bemærke, at da Selvejendom indførtes i 1811 i de gammelprøjsiske Provinser, maatte Bønderne afgive fra 1 Trediedel til Halvdelen af deres Jord til Godsejerne, fordi man ansaa Selvejendom for at være en meget stor Fordel, og i 50erne forbydes Arvefæste ved Lov dernede. Hos os var det frie Selvejere, der i 1864 gik ind under det tyske Herredømme, og det er allerede af det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck blevet nævnt, hvor stor en Fordel det har været for os, at det var frie, selvstændige Landbrugere og Bønder, der stod i Nationalitetskampen overfor Tyskerne. Jeg skal altsaa herved give min Tilslutning til disse Lovforslag og haabe, at de maa blive gennemført paa gunstig Maade.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Olufson har Ordet for en kort Bemærkning.

Olufson: Jeg synes, ærede Medlemmer, der har talt for dette Lovforslag, er gaaet ud fra et noget forkert Standpunkt. Realiteten i denne Sag er, at der her kommer nogle Mennesker, som siger til Samfundet: Vi er ikke i Stand til at skaffe os Boplads, vi er ikke i Stand til at skaffe os Erhverv; vil Staten hjælpe os? Og saa siger man fra Samfundets Side: Ja, vi skaffer jer Jord, hvor eders Erhverv er sikret, vi laaner jer Penge, saa I kan bygge jer et Hus. Men saa kommer det afgørende. Hvordan skal man saa tillige kunne sige til disse Mennesker: Den Jord, vi har skaffet jer, den Bygning, vi har hjulpet eder til Rette med, den maa I have Lov til at spekulere med; den Fordel, der er forbundet med, at I har faaet Jord billigt, har faaet billige Renter, maa I gøre i Kapital, og i Løbet af kort Tid maa I rejse derfra. Som vi staar i det i Øjeblikket, synes jeg, vi maa sige til de unge: Her er Jord, og her er Bygning, og saa maa I selv med den fornødne Energi dyrke denne Jord; men den Fordel, der er forbundet dermed, den beholder Samfundet. Dobbelt galt er det, naar Ministeren her giver Statsjord væk til en Værdi, der faktisk er omtrent Halvparten af Jordens Værdi i Handel og Vandél. Den højtærede Minister ryster paa Hovedet. Jeg godtgjorde ved Finanslovsforslagets første Behandling efter Undersøgelser, jeg havde foretaget i Randers, Viborg og Hjørring Amter, at al den Jord, der var solgt efter Loven af 6. Maj 1921, var blevet betalt med nøjagtigt det dobbelte af, hvad den Jord var blevet givet til, som var givet ud efter Præstegaardsloven. Der